

ROKIŠKIO LOPŠELIO-DARŽELIO „NYKŠTUKAS“ BENDRUOMENĖS NARIŲ ETIKOS KODEKSAS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Rokiškio lopšelio – darželio „Nykštukas“ (toliau – lopšelis-darželis) bendruomenės narių etikos kodekse (toliau – etikos kodeksas) įtvirtina pedagogų, administracijos ir kitų darbuotojų (toliau–bendruomenės narių) dalykinio elgesio nuostatas, reglamentuoja svarbiausius etikos principus ir pageidautino elgesio normas.

2. Bendruomenės narių etikos kodeksas siejamas su Lopšelio-darželio nuostatais, darbuotojų pareiginiiais nuostatais, darbo tvarkos taisyklėmis, Bendruoju asmens duomenų apsaugos įstatymu ir reglamentu, įsigaliojusių 2018 m. gegužės 25 d., Lietuvos Respublikos Lygių galimybių įstatymo aktualia redakcija, kitais teisės aktais. Pedagogų etikos normos parengtos vadovaujantis Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2018 m. birželio 11 d. įsakymu Nr. V-561 „Dėl pedagogų etikos kodekso patvirtinimo“.

3. Etikos kodekso paskirtis – telkti lopšelio-darželio bendruomenę, pripažinti ir įtvirtinti svarbiausius darbinės veiklos vertybinius principus: pagarbos, atvirumo, tolerancijos, konfidencialumo, profesionalumo, sąžiningumo ir nesavanaudiškumo, atsakomybės; kurti lopšelyje-darželyje demokratišką, saugią aplinką, skatinančią pasitikėjimą, kūrybingumą, profesinės kompetencijos tobulinimą.

4. Etikos kodeksas papildo bendruomenės narių teisių, pareigų, atsakomybės nuostatas, kurios yra reglamentuotos LR Švietimo įstatyme, įstaigos nuostatuose, darbo tvarkos taisyklėse ir kituose norminiuose aktuose.

II. PAGRINDINĖS SĄVOKOS

5. Etika – tai asmens elgesį ir veiksmus sąlygojantis vertybių taikymas.

6. Moralė – tai žmonių elgesį reguliuojančios normos ir principai.

7. Pedagogų ir kitų darbuotojų etika – dora, pareigingumu, atsakingumu, kūrybingumu, sąžiningumu, teisingumu, žmoniškumu, objektyvumu grindžiami tarpusavio ir darbo santykiai, nepriekaištingas etinės elgsenos laikymasis viešame gyvenime.

8. Etikos normų pažeidimas – poelgis, veiksmas, elgesys darbe, visuomenėje, tarpusavio bendravime, sukeliantis prieštarigus bendradarbių vertinimus, pasireiškiančius priimtų etikos kodekse dorovinės elgsenos normų nepaisymu, ignoravimu ar pažeidimu, kuris blogina bendruomenės mikroklimatą, trikdo darbinę nuotaiką ir darbo ritmą.

9. Etikos problema – netinkamai padarytas sprendimas ar atliktas veiksmas, pažeidžiant etikos normas.

10. Etiškas sprendimas – tai geras, teisingas, visuomenės daugumos puoselėjamoms vertybėms neprieštaraujantis sprendimas.

11. Interesų konfliktas – situacija, kai darbuotojas atlikdamas savo pareigas vykdo pavedimus ir priima sprendimus, susijusius su jo privačiais interesais.

12. Privatus darbuotojo interesas – turtinis arba neturtinis darbuotojo suinteresuotumas.

13. Kompetencija – funkcinis gebėjimas adekvačiai atlikti tam tikrą veiklą, turėti jai pakankamai žinių, įgūdžių, energijos.

14. Vertybė – idėjos ir įsitikinimai formuojantys, skatinantys žmogaus būvį ar elgseną.
15. Tolerancija – pakantus gerbimas kitos nuomonės, požiūrių, įsitikinimų, tikėjimo.

III. TIKSLAI IR UŽDAVINIAI

16. Etikos kodekso paskirtis – nubrėžti tolerancijos ribas lopšelio-darželio bendruomenės narių tarpusavio santykiuose, išryškinti profesinės etikos požiūriu vengtiną elgesį.

17. Esamiems ir naujai priimamiems įstaigos darbuotojams padėti geriau suprasti, palaikyti ir puoselėti svarbiausias srities vertybes: teisingumą, sąžiningumą, pagarbą žmogui, toleranciją, profesinę, mokslinę bei pilietinę atsakomybę.

18. Skatinti bendruomenės narių suvokimą, jog etinis aspektas svarbi bet kurios veiklos sprendimo dalis, svarbi prielaida didinti visuomenės pasitikėjimą lopšelio-darželio veikla.

19. Padėti įstaigos bendruomenės nariams vertinti ir spręsti konkrečias gyvenimo situacijas, kuriose iškyla etinio pobūdžio klausimai.

IV. PAGRINDINIAI ETIKOS PRINCIPAI IR VEIKLOS ETIKOS REIKALAVIMAI

20. Bendruomenės nariai, pripažindami Etikos kodekso nuostatas ir pripažindami svarbiausias vertybes – kolegiškumą, saviraišką, profesinę kompetenciją, pagarbą ir toleranciją kitokiai nuomonei, įsipareigoja aktyviai palaikyti lopšelio-darželio siekius, garbingai atstovauti įstaigos vidaus ir išorės gyvenime, tinkamai reprezentuoti įstaigos vardą Lietuvoje ir už jos ribų:

20.1. Gerbti darželio bendruomenės piliečių teises ir pareigas;

20.2. Vienodai įsipareigoti darželio bendruomenei, nepaisant amžiaus, lyties ir lytinės orientacijos, negalios, išvaizdos, rasės ir etninės priklausomybės, religijos, įsitikinimų, politinių pažiūrų;

20.3. Visada veikti protingai ir teisingai, nepiktnaudžiauti jam suteiktomis galiomis;

20.4. Būti nešališku ir neturėti asmeninio išankstinio nusistatymo priimant sprendimą. Priimti apgalvotus ir teisėtus sprendimus, teisės aktų nustatyta tvarka užtikrinti savo veiksmų, sprendimų viešumą ir pateikti priimamų sprendimų motyvus;

20.5. Teisės aktų nustatyta tvarka teikti reikiamą informaciją darželio bendruomenei ir kitiems suinteresuotiems asmenims. Oficiali informacija teikiama teisės aktų nustatyta tvarka, jei ji nėra ribojama arba konfidenciali;

20.6. Teikiant informaciją vadovautis asmens duomenų apsaugos įstatymu. Neskelbti konfidencialios informacijos, kuri jam patikima tvarkyti (naudotis) darbo metu, jos neatskleisti, neprarasti ir neperduoti asmenims, neįgaliesiems jos sužinoti;

20.7. Nepakenkti lopšelio-darželio reputacijai ir bendriesiems interesams vykdant bet kokią veiklą ir pagal galimybes prisidėti prie lopšelio-darželio keliamų tikslų įgyvendinimo;

20.8. Netoleruoti atvejų, kurie gali būti susiję su korupcija, sukčiavimu arba mėginimu daryti neteisėtą poveikį lopšelio-darželio bendruomenės nariui. Informacijos apie neteisėtus veiksmus arba aplaidumą atskleidimas nelaikomas lojalumo įstaigai principo pažeidimu;

20.9. Elgtis sąžiningai administravimo ir ugdymo veikloje;

20.10. Inicijuojant ir (arba) vykdant projektus, siejamus su lopšelio-darželio vardu, užtikrinti, kad projektai atitiktų įstaigos bendruosius interesus;

20.11. Elgtis nepriekaištingai, būti mandagiam, maloniam, paslaugiam ir tvarkingam;

20.12. Savo pareigas atlikti laiku, kokybiškai ir profesionaliai, nuolat tobulinti ir ugdyti savo profesinius gebėjimus, būti pažangus ir kūrybingas;

20.13. Būti tolerantiškas nuomonėms ir įsitikinimas, pagarbiai elgtis su bendruomenės nariais ir kitais asmenimis;

20.14. Saugoti lopšelio-darželio turta, nenaudoti jo politinei ir religinei veiklai, privačiam verslui arba asmeniniams poreikiams tenkinti ir neleisti to daryti kitiems asmenims;

20.15. Įsiklausyti ir išgirsti savo kolegas, ugdytinius. Nesutikimą su kolegų nuomone, pastabas dėl jų darbo rezultatų arba pedagoginės veiklos trūkumų stengtis išsakyti asmeniškai, korektiškai, nekritikuojant jų asmeninių savybių, tarpusavio bendravimą grįsti mandagumu ir tolerancija;

20.16. Dalytis darbo patirtimi su kolegomis, ypač su mažesnę patirtį ir kvalifikaciją turinčiais bendradarbiais. Skleisti gerąją darbo patirtį;

20.17. Skatinti palankią santykių, komandinio darbo atmosferą, savitarpio pasitikėjimą, nešmeižti, neapkalbinėti, neįžeidinėti, nedemonstruoti neigiamų emocijų;

20.18. Nesutarimus su kolegomis stengtis išspręsti aptariant tarpusavyje. Neišspręsdus ginčo pirmiausia kreiptis į lopšelio-darželio administraciją;

20.19. Su vadovais elgtis pagarbiai, bendrauti korektiškai, vykdyti teisėtus jų nurodymus pasiliekant teisę turėti savo nuomonę visais klausimais ir ją taktiškai reikšti;

20.20. Neatlikti veiksmų, kuriais daromas spaudimas kolegai, siekiant nepelnyto įvertinimo arba norint nuslėpti nesąžiningus veiksmus;

20.21. Pagarbiai atsiliepti apie kolegos pedagoginius gebėjimus, jo kompetenciją ir asmenines savybes;

20.22. Objektyviai vertinti darželio bendruomenės narių ir ugdytinių ugdymo(si) pasiekimus, veiklą ir elgesį;

20.23. Nesinaudoti tarnybine padėtimi siekiant paveikti pavaldžius ar nepavaldžius asmenis priimti sau, savo šeimos nariams, draugams arba artimiesiems palankų sprendimą;

20.24. Objektyviai, vertinti kitų darbus ir pastangas, atskleidžiant nepanaudotas galimybes, kolegiškai patariant ir padedant vieni kitiems.

20.25. Laiku, atidžiai ir profesionaliai atlikti pareigybės aprašuose numatytas funkcijas.

20.26. Siekti aukštesnės kompetencijos pedagoginiame darbe, domėtis savo srities mokslo naujovėmis.

20.27. Puoselėti pagarbius savitarpio santykius su kiekvienu bendruomenės nariu, užtikrinti sveiką, saugią, užkertančią kelią smurto, prievartos, patyčių apraiškoms aplinką, kuri yra psichologiškai, dvasiškai ir fiziškai saugi.

20.28. Vadovautis skirtingų lyčių lygybės principu, būti tolerantiškiems kitai nuomonei, kitų tautybių, rasių, religinių bei politinių įsitikinimų atstovams.

21. Suprasti, jog profesinę etiką pažeidžia:

21.1. kolegų diskriminavimas dėl dalyvavimo politinėje, visuomeninėje, kultūrinėje ar sportinėje veikloje;

21.2. nesąžininga profesinė konkurencija tarp kolegų, dalyvavimas negarbinguose sandoriuose, visiems darbuotojams skirtos informacijos slėpimas, eskaluojami smulkmeniškai konfliktai bei intrigos;

21.3. darbuotojo nepagarbus atsiliepimas apie nedalyvaujančio kolegos profesinius gebėjimus, asmenines savybes;

21.4. kai paviešinama ar viešai aptarinėjama **konfidenciali** informacija apie kolegas (darbo užmokestis, karjeros ketinimai, asmeniniai reikalai ir pan.).

22. Suteikiant pedagoginį vardą, apdovanojimą, kolegos veiklos pripažinimą turi būti remiamasi tik dalykišku pateikto darbo vertinimu bei profesinėmis pretendento savybėmis, o ne asmeniniu ar politiniu santykiu.

23. Bendruomenės narių santykiuose tiesos sakymas, viešumas, tiesos gynimas, draugiškumas ir geranoriškumas yra vieni svarbiausių lopšelio-darželio bendruomenės nario etikos principų.

24. Atsiradus tarpusavio santykiuose konfliktinėms situacijoms, elgtis tolerantiškai, atvirai, objektyviai ir savikritiškai. Išklausti visų pusių argumentus ir ieškoti objektyviausio sprendimo.

25. Suprasti, jog profesinei laisvei prieštarauja:
  - 25.1. nepakantumas kitokiai kolegų nuomonei bei argumentuotai kritikai;
  - 25.2. teisės atsakyti į kritiką ar kaltinimus ignoravimas;
  - 25.3. pedagogų ir ugdytinių tėvų išsakomos nuomonės, apie priimamus reikšmingus bendruomenei sprendimus, sąmoningas ribojimas arba ignoravimas.
26. Tausoti ir atsakingai naudoti lopšelio-darželio turta, materialinius išteklius, taupiai naudoti valstybės, rėmėjų, investuotojų lėšas vykdant įstaigos tikslus, uždavinius ir priimtus įsipareigojimus. Šią nuostatą pažeidžia:
  - 26.1. piktnaudžiavimas lopšelio-darželio ištekliais vykdant projektus ar patikėtas užduotis;
  - 26.2. lopšelio-darželio nuosavybės niokojimas dėl piktavališkumo arba dėl aplaidumo.
27. Skatinti kolegišką keitimąsi kūrybinėmis idėjomis, plėtoti tarpinstitucinius ryšius.
28. Kiekvienas bendruomenės narys turi be baimės, tačiau korektiškai ir geranoriškai kelti į viešumą esamas negeroves, jis turi būti teisingai suprastas, tik kaip siekiantis pagerinti bendruomenėje profesinės etikos klimatą.
29. Kiekvienas bendruomenės narys turi priimti dalį atsakomybės už sklandų lopšelio-darželio darbą, savo veikloje turi vadovautis bendruomenės viešaisiais interesais, vengti viešųjų ir privačių interesų konflikto.
30. Gerbti ir aktyviai prisidėti puoselėjant esamas ir kuriant naujas bendruomenės tradicijas.

V. MOKYMO (-SI) IR DARBO ETIKA

31. Bendraujant ir bendradarbiaujant dalykinėje srityje, pedagogai ir darbuotojai turi būti kompetentingi, kultūringi, humaniški, teisingi, reiklūs sau ir kitiems. Kontroluoti ir slopinti tokius savo asmeninius bruožus kaip nervingumas, nesusivaldymas, emocinis pasikarščiavimas ir pan.
32. Atsižvelgiant asmens duomenų apsaugos įstatymo nuostatas neleistina naudoti privataus pobūdžio informacijos apie ugdytinį kaip tyrimo medžiagą be jo tėvų sutikimo.
33. Neleistinas nekorektiškas, tendencingas kolegos darbo kritikavimas ir sąmoningas menkinimas dėl asmeninės antipatijos, konkurencijos, politinių ar kitokių su vertinamo metodinio darbo profesionalumu nesusijusių motyvų.

VI. KOMISIJOS SUDARYMAS

34. Etikos kodekso priežiūrą atlieka direktorius ir direktoriaus pavaduotojas ugdymui savo veikloje vadovaudamasis etikos kodekso nuostatomis.
35. Lopšelio-darželio bendruomenės narių etikos komisija sudaroma iškilus konfliktui iš trijų bendruomenės darbuotojų.
36. Etikos komisijos narius skiria lopšelio-darželio direktorius. Į etikos komisijos sudėtį įtraukiami asmenys, turintys bendravimo ir bendradarbiavimo įgūdžių, gebantys dirbti komandoje, spręsti konfliktus, greitai ir laiku priimti sprendimus, atsakingi ir pareigingi.
37. Netinkamą bendruomenės narių elgesį, konfliktus ir skundus svarsto etikos komisija. Komisija į posėdžius turi teisę kviešti vadovus bei su svarstomu klausimu susijusius asmenis.
38. Etikos komisijos posėdžius šaukia ir jiems vadovauja etikos komisijos pirmininkas. Etikos komisijos nariai privalo laikytis konfidencialumo (pasirašyti konfidencialumo pasižadėjimą) ir neskleisti informacijos apie tiriamą medžiagą, kol atliekamas tyrimas.
39. Etikos komisijos sprendimai priimami paprasta balsų dauguma.
40. Etikos komisija, nusprendusi, kad svarstyto asmens elgesys pažeidė etikos normas, atsižvelgdama į pažeidimo pobūdį ir laipsnį, turi teisę taikyti tokias priemones:
  - 40.1. paimti iš bendruomenės nario raštišką pasiaiškinimą;
  - 40.2. raštu įspėti bendruomenės narį;

40.3. pasiūlyti direktoriui paskirti vieną iš drausminių nuobaudų: pastabą, papeikimą, atleidimą iš darbo;

40.4. už profesinės etikos pažeidimus gali būti taikomas moralinio poveikio priemonės (pvz.: žodinė pastaba, įspėjimas ir pan.).

41. Etikos kodeksas negali numatyti visų nepagarbos pripažintoms profesinėms vertybėms atvejų, todėl etikos komisija, nagrinėdama konkrečius prašymus dėl nederamo elgesio etikos kodekso numatytais atvejais, turi spręsti, ar konkretus poelgis yra nesuderinamas su profesinės etikos vertybėmis, ar gali būti toleruojamas.

VII. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

42. Būtina Bendruomenės narių etikos kodekso priėmimo sąlyga – viešas jo projekto svarstymas, kad jis būtų priimtas kaip įsipareigojimas, o ne įpareigojimas.

43. Etikos kodeksas ir jų pakeitimai tvirtinami direktoriaus įsakymu.

44. Etikos kodeksas skelbiamos viešai lopšelio-darželio internetinėje svetainėje.

45. Etikos kodekso pažeidimas laikomas darbo tvarkos taisyklių pažeidimu.

46. Kiekvienas lopšelio-darželio bendruomenės narys privalo savo veikloje vadovautis šiuo Etikos kodeksu.

47. Kiekvienas lopšelio-darželio bendruomenės narys su šiuo Etikos kodeksu supažindinamas pasirašytinai.

PRITARTA

Visuotiniame darbuotojų

2021 m. balandžio 30 d. susirinkime